

## СЕКЦІЯ VII. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

### ДО ПИТАННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ЖІНОК: ЗАХИСТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ

**Назарчук Оксана Михайлівна**

*ORCID ID: 0000-0001-5849-3758*

доктор філософії (Ph.D.), доцент

кафедри приватного права

*Юридичного Інституту Київського національного економічного університету  
імені Вадима Гетьмана, Україна*

Конституція України у ст. 24, проголошує рівність прав жінки і чоловіка, забезпечує рівні можливості, у тому числі у сфері праці та винагороди за неї; передбачає спеціальні заходи з охорони праці та здоров'я жінок, створення необхідних умов, що дають жінкам можливість поєднувати роботу з материнством [1].

Через наслідки війни роль жінки у громадському секторі, благодійних та волонтерських організаціях стала ще вагомішою, зокрема: гуманітарна сфера, допомога ЗСУ, освітні та інші ініціативи, також докладаються неземні зусилля у подоланні ворога, а у найближчому майбутньому після перемоги всі жінки прагнутимуть мати гідні умови праці та життя [3]. Не можна не згадати надпотужніший вплив українських-жінок лідерок на міжнародній арені та їх внесок в наближення перемоги України.

Нині, актуальним питанням сьогодення стає – збереження людського потенціалу, української нації та забезпечення захисту функціонування засад, які б дозволили стабілізувати демографічну ситуацію в Україні, забезпечуючи приріст населення. Зокрема, ця проблема має підняти на новий рівень полеміку щодо подальших перспектив захисту із забезпеченням гендерної рівності жінок у трудових відносинах – де відбудеться повна реалізація права на працю.

Так, дійсно, сучасні технології, цифрова трансформація в організації трудових відносин в суспільстві – вимагає напрацювання додаткових механізмів захисту трудових прав жінок, де жінки потребують особливої уваги, оскільки саме вони порівняно з чоловіками зазвичай обмежені у використанні конституційних прав. Дедалі більшого значення набуває переосмислення місця жінки в суспільстві та державі.

Низка країн, які мають прогресивніший досвід у просуванні прав людини та захисту трудових прав жінок показують приклад, зокрема країни G7 допомагають щодо пільгових кредитів, грантів для жінок підприємниць-початківці. Так само впроваджують додаткові стимули, щоб залучити нових фахівчинь в IT-галузі, медицині та освіті Польща та Румунія, які розширюють доступ ринку праці загалом, без фахових уподобань.

Жінки мають такі ж здібності та можливості, як і чоловіки, але їхня участь у трудовій діяльності буває обмежена гендерними стереотипами. Так, саме, через присутню дискримінацію жінок на ринку праці, вони часто мають обмежений доступ до освіти та професійного навчання, а також до високооплачуваних посад. Це і призводить до того, що жінки не реалізуються в повній мірі, це негативно може вплинути до втрати робочої сили, зниження продуктивності, а також погіршення якості життя населення.

Деякі заходи, спрямовані на захист прав жінок, можуть мати все ж таки зворотний ефект. До прикладу, надмірні пільги для жінок можуть призвести до того, що роботодавці будуть вважати їх менш цінними працівниками. Для подолання дискримінації в сфері праці важливо знайти баланс між захистом прав жінок та забезпеченням їхніх рівних можливостей.

**Висновки.** Таким чином, важливо розробити додаткові вектори захисту трудових прав жінок, регулярно проводити зустрічі з представниками наприклад медійної індустрії та підтримувати медіаграмотність для запобігання поширенню дискримінаційних висловлювань. Напрямок спрямування, це перш за все підтримувати ініціативи саморегулювання та співрегулювання, спрямовані на забезпечення гендерної рівності, розробляти етичні стандарти висвітлення гендерної тематики та інші заходи. Українські органи влади спільно з громадськими організаціями та міжнародними партнерами в умовах повномасштабної війни, вже активізували роботу щодо розбудови системи реагування та протидії будь-якому виду насильства, допомоги постраждалим від війни, правового захисту у забезпеченні рівних прав жінок та чоловіків.

З огляду на те, що Україна перебуває на шляху євроінтеграції, потрібно проаналізувати європейські підходи та виокремити ті тенденції, які найближчим часом мають імплементуватися і в трудове законодавство України та практику.

#### **Список використаних джерел:**

1. Конституція України: зі змінами та доповненнями: (прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р.) Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Щодо реалізації права жінок з дітьми на працю через розширення послуг із дошкільної освіти й догляду за дітьми. URL: <http://www.golos.com.ua/article/375214> (дата звернення 12.03.2024)
3. Гендерна рівність у медіа: як її впроваджують на рівні ЄС, в країнах союзу та в Україні URL: <https://detector.media/production/article/222251/2024-01-29-genderna-rivnist-u-media-yak-ii-vprovadzhuut-na-rivni-ies-v-krainakh-soyuzu-ta-v-ukraini/> (дата звернення 12.03.2024)